

**JAARBOEK
VAN HET
EUROPEES
GENOOTSCHAP
VOOR
MUNT- EN
PENNINGKUNDE**

INHOUDSTAFEL

Verantwoordelijken van het EGMP en afdelingen van het EGMP	I
Verslag van de AV van het EGMP FV in Izegem (25/V/2024)	V

Laurens AERNOUT	
Laminatiefouten bij Belgische munten	1
Philippe BODET	
De kleine anepigrafische denieren uitgegeven in Vilvoorde onder Hendrik I, hertog van Brabant	11
Gust CAMBRÉ	
De Munt van dag tot dag – Dagelijkse werking, beheer en rendabiliteit van het Brussels muntatelier, 1649-1695	30
Yvo DE CRAEMERE	
<i>Stongs, bongs en zeyghels</i> in Brugge	140
Arnaud GRISPEN & Laurens AERNOUT	
Een nieuwe variant van het klein type <i>Atomium</i> met de ontwerper André Waterkeyn op de voorzijde	175
Peter SIMOENS	
De 25 aanwezigheidspenningen van de Ieperse Gemeenteraad (1849-1872)	179
Arnaud GRISPEN & Laurens AERNOUT	
Een nieuwe variant van de medaille <i>Expo 1958</i> met Sint-Maarten (type 2)	195
Patrick PASMANS	
Twee types prijspenningen uitgereikt door de Landsbond der Belgische Bakkersbazen in 1961	197
Jan MOENS	
Recensie van Hugo VANHOUDT & John SAUNDERS, <i>The Gold Coinage of the Low Countries (Belgium, Luxembourg, The Netherlands)</i>	199
Luc VANDAMME & Jan MOENS	
Rechtzetting bij het artikel <i>Een tot nog toe onbekende munt/proefslag (?) van de Luxemburgse 1 frang type 'Maaister'</i> , Luc VANDAMME & Jan MOENS, JEGMP 2022, p. 214-218	199

DE 25 AANWEZIGHEIDSPENNINGEN VAN DE IEPERSE GEMEENTERAAD (1848-1872)

Peter SIMOENS*

DE JAREN 1850-1875 waren belangrijk voor Ieper. Denken we maar aan de beslissing om de vesting te ontmantelen waardoor torens en stadspoorten verdwenen, de ontsluiting door de aanleg van wegen en van de eerste spoorlijn (met name lijn 69 tussen Kortrijk en Poperinge), de grote restauratiewerken aan het Belfort en de Hallen met onder meer de vervanging van meer dan 90 verdwenen gevelbeelden, de uitbouw van een gemeentelijk onderwijssysteem, ... Jammer genoeg werden de meeste stille getuigen van deze boeiende periode vernietigd tijdens de Eerste Wereldoorlog: op 22 november 1914 ging het archief van de stad, bewaard in de belforttoren, door Duits artillerievuur volledig in vlammen op.

Gelukkig beschikken we nu nog over de gedrukte samenvattingen van de gemeenteraadszittingen en de stedelijke verordeningen voor Ieper uit de 19de eeuw. Daarnaast duiken her en der bronzen en zilveren aanwezigheidspenningen op uit de jaren 1848 t.e.m. 1872, met op de voorzijde het Ieperse stadswapen en op de keerzijde de vermelding van de belangrijkste beslissingen van de Gemeenteraad van het jaar in kwestie, die ons toelaten een beeld te vormen van het stedelijk beleid gedurende die periode.

Precies deze penningen maken het voorwerp uit van onderhavig artikel. Hoe zijn die er gekomen? Wat brengen de gedrukte samenvattingen van de beslissingen van de Gemeenteraad ons bij over deze penningen? Welke accenten leggen ze? Hoe zeldzaam was dit Iepers initiatief?

Aanloofase

De eerste vermelding over aanwezigheidspenningen vinden we terug in het verslag van de Gemeenteraad van 30 juli 1847: “De Gemeenteraad aanhoort een voorstel om de betaling in contanten van de presentiegelden van zijn leden te vervangen door penningen met op de voorzijde het stadswapen en op de keerzijde een van onze grote monumenten. Er wordt nog geen beslissing genomen.” (SCCY 1840-1849, p. 169). Een kleine drie maand later, op 11 oktober 1847, is de kogel door de kerk: “De Raad beslist om de vergoeding in contanten van de presentiegelden te vervangen door penningen met het stadswapen, en op de keerzijde de inscriptie

* Peter Simoens (°1964) heeft een master in de Romaanse filologie en een master in de Politieke en Sociale Wetenschappen. Zijn interesse gaat vooral uit naar Belgische munten en Ieperse penningen. Omtrent de Ieperse aanwezigheidspenningen kan de auteur gecontacteerd worden op simoenspeter@gmail.com

Onderhavig artikel kwam tot stand mede dankzij de input van Lea Vandenbruwaene (*Fleur de Coin*), Rik Opsommer (archivaris stad Ieper), Els Veraverbeke (conservator In Flanders Fields Museum, Yper Museum en Merghelynck Museum), Jan Dewilde (oud-conservator van de Stedelijke Musea Ieper), Wout De Vuyst (Onderzoek en collectie STAM Gent), Michael Ross (auteur van onder meer *Jacques Wiener's Most Remarkable Edifices of Europe. The Man, Monuments, and Medals*, Brepols, 2019) en Jan Moens (hoofdredacteur Jaarboek EGMP).

Bent u geïnteresseerd in het vervolg van dit artikel?

***Neem dan contact op met het EGMP
voor de aankoop van het Jaarboek 2024***